

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-224/20-E

Název	Základní umělecká škola Moravská Třebová
Sídlo	Zámecké nám. 185/1, 571 01 Moravská Třebová
E-mail	zusmtrebova@zusmt.cz
IČ	47489791
Identifikátor	600100936
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Pavel Vaňkát
Zřizovatel	město Moravská Třebová
Místo inspekční činnosti	Zámecké nám. 185/1, 571 01 Moravská Třebová Čs. armády 179/17, 571 01 Moravská Třebová Palackého 1351/35, 571 01 Moravská Třebová Komenského 287/26, 571 01 Moravská Třebová Piaristická 137, 571 01 Moravská Třebová 569 41 Městečko Trnávka 103 569 33 Třebařov 82 569 32 Staré Město 64
Termín inspekční činnosti	3. až 5. 3. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, včetně zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání.

Charakteristika

Základní umělecká škola Moravská Třebová (dále „škola“) poskytuje základy uměleckého vzdělávání ve čtyřech oborech – hudebním, výtvarném, literárně-dramatickém a tanečním. Výuka je realizována v hlavní budově školy na adrese Moravská Třebová, Zámecké nám. 185/1 a v sedmi dalších místech ve městě i v okolí. Zvýšeným počtem míst poskytovaného vzdělávání škola rozšířila svůj okruh působnosti do míst s nepříznivou dopravní dostupností nebo časovou dosažitelností. Vytvořila tím kvalitnější podmínky pro zabezpečení rovných příležitostí ke vzdělávání, otevřena je i žákům se speciálními zdravotními potřebami.

Výuka všech oborů je zabezpečena v rozsahu stanovených vzdělávacích stupňů (přípravné studium, základní studium I. a II. stupně). Kapacita školy činí 600 žáků. V době konání inspekční činnosti navštěvovalo školu 497 žáků, z toho 267 hudební obor, 108 taneční obor, 87 výtvarný obor a 35 obor literárně-dramatický. Vzdělávání jsou podle Školního vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání s motivačním názvem „Činnost školy je služba veřejnosti, žák je náš zákazník!“ (dále „školní vzdělávací program“).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola má nastavena základní pravidla a mechanismy (např. školní řád, plán práce na školní rok, pracovní náplně pedagogů) k organizování činností spojených s výukou i prezentací vzdělávacích výstupů žáků. Jejich účelnost pozitivně ovlivňují dlouhodobé zkušenosti ředitele a jeho zástupce, které jim rovněž pomáhají stanovovat reálné záměry vycházející ze znalosti prostředí i z aktuálního dění. To se například odráží ve zvýšení počtu míst poskytovaných vzdělávání, ke kterému od minulé inspekční činnosti došlo. V této souvislosti škola měla v době inspekční činnosti podanou žádost o zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení.

Z uplatňovaných postupů vedení školy je patrné úsilí nejen udržet, ale i prohloubit kvalitu poskytovaného vzdělávání, podmínek a činností s ním spojených. K tomu jsou využívána např. jednání pedagogické a umělecké rady, pracovní porady a přijímání opatření na základě kontrolní činnosti a vlastního hodnocení školy. Způsob realizace však snižuje možnou efektivitu pro stanovení účinných strategií rozvoje, neboť dochází k systematickému vyhodnocování jen části oblastí uvedených ve školním vzdělávacím programu se zapojením všech zúčastněných (žáci, učitelé, zákonní zástupci).

Vedení školy rovněž dlouhodobě usiluje o větší stabilizaci profesně pestrého a plně kvalifikovaného pedagogického sboru. Vzhledem k demografickým podmínkám, dalším pracovním příležitostem v regionu a odchodům na mateřskou dovolenou se tento záměr daří naplňovat stále jen částečně. Přesto je pedagogický sbor z větší části odborně kvalifikovaný. Svou odbornou profilací umožňuje realizovat nastavený vzdělávací obsah v odpovídajícím rozsahu. Další prohlubování nebo zvyšování odbornosti pedagogů prostřednictvím dalšího vzdělávání je vedením školy podporováno. Část učitelů se účastní seminářů nejen oborově zaměřených, ale i s náplní orientovanou na pedagogiku a psychologii (např. metody práce, vedení žáků, rizikové projevy chování), což se příznivě promítá do vzdělávacího procesu. V počátcích je zájem o získávání a prohlubování poznatků z oblasti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami z důvodu jejich účinné podpory dosažení maximálního učebního pokroku. K získávání zpětné vazby, inspirace i vzájemnému předávání pozitivních zkušeností ale nejsou příliš využívány hospitace mezi učiteli. Rovněž omezené je poskytování informací prostřednictvím vyhodnocování kvality přímé vzdělávací

činnosti pedagogů, které je vedením školy dlouhodobě soustředěno na výuku probíhající ve druhém pololetí školního roku. Stejně hospitační mechanismy jsou nastaveny i pro práci s učiteli začínajícími nebo s kratší dobou praxe.

Přístup většiny pedagogů k plnění zadaných úkolů napomáhá k bezproblémovému chodu školy, rovněž příznivě ovlivňuje rozvoj základních uměleckých a sociálně-společenských kompetencí žáků. K dokumentaci průběhu vzdělávání žáků škola využívá počítačový program, který zároveň slouží i k vedení matriky. Některé třídní knihy kolektivní výuky při kumulaci více ročníků ale nepodávaly vždy potřebné informace o tom, co žáci jednotlivých ročníků ve výukové lekci probírali. Daný program mohou využívat rovněž zákonní zástupci pro sledování výsledků vzdělávání svých dětí.

Hlavní budova školy je umístěna v části renesančního zámku. Celkové prostorové zázemí, počet učeben, specializovaných výukových prostor (ateliér, taneční sál, zkušební sály pro orchestry) a koncertní sály umožňují realizovat školní vzdělávací program v potřebném rozsahu. Užívané vnitřní prostory, na jejichž výzdobě se podílí svými pracemi žáci výtvarného oboru, i přilehlé okolí zámku jsou pro návštěvníky velmi působivé a umělecké vzdělávání umocňují. Učebny jsou vybaveny funkčním nábytkem a kvalitními pomůckami. Pouze v ateliéru výtvarného oboru pracovní nábytek neodpovídá antropometrickým požadavkům, které souvisejí s fyzickou vyspělostí žáků. Židle jsou zároveň svojí opotřebovaností na hranici použitelnosti. Výuka v dalších místech poskytovaného vzdělávání probíhá v pronajatých prostorách škol mateřské a základních. Od poslední inspekce v červnu 2015 došlo k podstatnému zlepšení jejich vybavenosti učebními pomůckami, nábytkem i potřebným zázemím. Ve většině míst se zlepšila i vzájemná komunikace, a to zejména při koordinaci časové využitelnosti společně využívaných prostor.

Finanční prostředky umožňují nejen realizovat základní umělecké vzdělávání, ale i zkvalitňovat podmínky s ním spojené. Škola má k dispozici finanční prostředky ze státního rozpočtu, významná je podpora zřizovatele. Dalšími příjmy jsou finance z vlastních zdrojů (úplata za vzdělávání žáků, půjčovné za hudební nástroje, pronájem sálů v rámci doplňkové činnosti).

Hodnocení průběhu vzdělávání

Záměry a obsah na sebe navazujících ročníků i samotných výukových lekcí jednotlivých studijních zaměření nastavených ve školním vzdělávacím programu jsou v souladu s postupy rozvíjejícími potřebné umělecké kompetence žáků. Formy seznamování se stanoveným cílem výuky byly v jednotlivých lekcích rozdílné a korespondovaly se zkušenostmi i profesionalitou pedagoga. Všichni učitelé se snažili vytvářet pozitivně laděné pracovní klima a svým vystupováním a pestrostí volených postupů motivovali žáky převážně účinně k tvůrčí práci a v kolektivně vyučovaných předmětech k upevňování základních návyků posilujících rozvoj sociálně-etických kompetencí.

V hudebním oboru učitelé dbali na smysluplné propojování a praktické využívání teoretických znalostí při prezentaci manuálních dovedností (hra na nástroj, zpěv). Většina jich (výrazně učitelé hudební nauky a kolektivní interpretace – soubor) ovlivňuje zájmy žáků v širokém spektru uměleckých profilací, a tím podněcuje rozvoj jejich celkové kulturní gramotnosti. Všichni učitelé posilovali sebevědomí žáků a účelnými prostředky usměrňovali jejich názorovou hladinu projevů. Mnozí efektivně využívali různé učební pomůcky, které napomáhají k rozvoji dovedností a celkové hudební vnímavosti. Opomíjeno nebylo podněcování žáků k samostudiu prostřednictvím digitálních technologií (např. poslech hudebního díla v podání profesionálního umělce). Učitelé věnovali náležitou pozornost

psychické soustředěnosti žáka a převážně vhodnými metodickými postupy aktivizovali jeho zájem o probíhající činnosti ve všech částech výukové lekce (prezentace kvality domácí přípravy, stoupající náročnost požadavků od rozehrání až po finální projev při hře například přednesové literatury apod.). V průběhu vzdělávání docházelo k upevňování získaných dovedností s psychofyzickými návyky využívaných při interpretaci hudebního díla (držení těla, uvolněnost zádového svalstva, práce s dechem, artikulace apod.). Potřebný rozsah hudebně-teoretických znalostí žáci získávají formou kolektivní výuky hudební nauky, která byla velmi kvalitně vedena.

Vzdělávání žáků výtvarného oboru bylo realizováno formou ročníkově spojené kolektivní výuky. Předmětová struktura je nastavena tak, aby všichni žáci byli seznámeni s různými výtvarnými technikami používanými při tvorbě artefaktu prostřednictvím plošné, prostorové, propagačně-grafické a volné tvorby. Příležitostně je zařazována tvorba keramická. V úvodu výukové lekce žáci byli seznámeni se záměrem práce, poté následovala podnětná motivace spojená s příklady z uměleckých děl a vizuálně vnímatelnými znaky, které souvisely s daným cílem. Po praktické ukázce práce učitelkou žáci měli dostatečný časový prostor pro promyšlení navržených způsobů ztvárnění. Podněcováno a rozvíjeno bylo jejich výtvarné uvažování i vlastní tvořivý projev. Učitelka upozorňovala na možnosti postupů, průběžně poskytovala zpětnou vazbu k dílčím výsledkům, aniž by narušovala vlastní invenci žáků. Přirozeným způsobem docházelo k rozšiřování odborného pojmosloví žáků. Zařazena byla i práce jednotlivce ve skupině s cíleně nastaveným kolektivním výstupem, tedy kulisy pro vystoupení literárně-dramatického oboru. V průběhu vzdělávání nechybělo zařazování relaxačních přestávek. Při výuce žáci, kteří tvořili formou individuální práce, vystřídali několik činností v příjemné tvůrčí atmosféře. Tu však po dokončení zadaných úkolů narušilo chování části žáků, kteří již nebyli účinně podněcováni k dalším činnostem. Vznikl tak nežádoucí časový prostož, který zbytečně omezil možnosti dalšího rozvoje výtvarných dovedností nebo intelektuálního rozhledu žáka. Zde se projevíly menší pedagogické zkušenosti učitelky. Cílená podpora rozvoje kriticko-komunikativních dovedností žáků byla ze strany učitelky spíše nahodilá a neaktivizovala žáky k projevům sebehodnocení a vzájemného hodnocení.

Vzdělávací záměr literárně-dramatického oboru je směřován k rozvoji sociálně-kulturních kompetencí, jazykové gramotnosti a kultuře slovního projevu. Výukové lekce probíhají v ročníkově spojených skupinách. Celkovou kvalitu průběhu vzdělávání a především vzdělávacích výstupů žáků pozitivně ovlivňuje tvůrčí vědomí učitelky. Metodické postupy odpovídaly vyspělosti žáků, jejich dovednostem a především míře úrovně myšlenkové představivosti. Zvolené výrazové prostředky a metody k docílení potřebného scénického projevu korespondovaly s obsahovým i tematicky zaměřeným cílem hodiny. Prováděné úkony byly dramaturgicky postaveny tak, aby měl každý žák dostatečně velký prostor pro prezentaci výrazových prostředků. Učitelka žáky průběžně hodnotila a zdůvodňovala význam správného provádění zadaných aktivit významných pro realizaci budoucího dramatického celku. Z velmi dobrých projevů žáků byl zřejmý cílevědomý přístup v jejich vedení k sebehodnocení a vrstevnickému hodnocení.

Vzdělávací strategie tanečního oboru koresponduje s požadavky školního vzdělávacího programu a profilačnímu zaměření učitele. Žáci jsou sice seznamováni se základy klasického tance (5. až 7. roč. I. stupně), ale stěžejní profílance vzdělávacího záměru je nastavena na výuku tance současného. Ten je základem výuky taneční praxe a práce v souboru. Při všech kolektivních činnostech docházelo k podpoře funkční pohybové průpravy. Žáci jsou systematicky vedeni k esteticky působivému pohybovému projevu a formování scénického zjevu. Ve výukových lekcích jim byl vytvořen dostatečný prostor k posilování fyzické zdatnosti, rozvoji pohybových dovedností a kultivovanosti celkového

výrazu. Učitel věnoval náležitou pozornost rozvoji pohybově-rytmických dovedností a vnímavosti obsahu choreografického ztvárnění tanečního projevu při sólové nebo skupinové produkci. Efektivně se střídaly dynamické a klidové části. Značný vliv na vyvinutí vyššího vzdělávacího úsilí a následně i na sebevědomí žáků mělo průběžné poskytování zpětné vazby o úspěšnosti výkonu, naopak sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení využito nebylo.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vzdělávací aktivity, celkový rozvoj znalostí a dovedností žáků jsou vedením školy, učiteli i ostatními aktéry vzdělávání vnímány jako prostředek rozvoje všech uměleckých, sociálních a vědomostních kompetencí, které formují osobnost člověka. Propracovaná forma kolektivně prezentovaných vzdělávacích výsledků žáků všech oborů (koncerty, soutěže, výstavy, kulturní programy pro partnery školy apod.) posiluje růst zdravého sebevědomí a ctižádosti. Setkávání žáků při celoškolských akcích jsou pro ně silným motivačním prvkem, který nenásilně ovlivňuje jejich vztah ke studiu příslušného studijního zaměření. Významný podíl na upevňování klíčových kompetencí má i touha uspět v různých soutěžích a při talentových zkouškách na vyšší typy škol s uměleckým zaměřením. Dosažené výsledky jsou pro žáky zdrojem získávání dalších zkušeností a motivací k porovnávání vlastních dovedností s dovednostmi vrstevníků.

Veškeré aktivity žáků jsou sledovány podle stanovených zásad, v nichž je i prostor k vytváření vlastních hodnotících nástrojů učitelů s přihlédnutím ke specifickým potřebám žáků. Při jednání pedagogické rady dochází k vyhodnocování dosažených vzdělávacích výsledků. Vedení školy získané informace účelně porovnává s požadovanými výstupy stanovené školním vzdělávacím programem. Náležitá pozornost je věnována vyhodnocování úspěšnosti žáků jak v průběhu vzdělávání, tak i po absolvování příslušného vzdělávacího stupně. Škola má dobře propracovaný systém získávání informací o úspěšnosti a společenském uplatnění svých absolventů. Dlouhodobě s některými spolupracuje při realizaci kulturních aktivit pro město a různé společenské organizace. Učitelé a vedení školy pravidelně posuzují individuální potřeby talentovanějších žáků a v případě jejich zájmu nebo potřeby jim zajišťují konzultace u kolegů a odborníků působících na vyšších typech uměleckých škol.

Škola se promyšleně věnuje aktivitám, které pozitivně ovlivňují možnosti kulturního a společenského vyžití místních obyvatel všech věkových kategorií. Dětem předškolního a školního věku vytváří optimální podmínky pro efektivní využívání volného času, při kterém jsou cíleně rozvíjeny jejich kulturní kompetence a vztah ke společenským hodnotám, které pozitivně formují rozvoj jejich osobnosti.

Závěry

Vývoj školy

- Zlepšení materiálně-technických podmínek pro vzdělávání žáků,
- zvýšení počtu dalších míst poskytovaného vzdělávání.

Silné stránky

- Vzdělávání poskytované v místech mimo hlavní sídlo školy ve zvýšené míře podněcuje žáky k základnímu uměleckému vzdělávání i ke společensky prospěšnému využívání volného času,
- vytváření rovných příležitostí pro zájemce uměleckého vzdělávání otevřeností školy žákům se speciálními potřebami,
- prezentační aktivity školy, které posilují rozvoj kulturně-sociálních kompetencí žáků a obohacují společenský život města a okolí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Uplatňovaná realizace systému vlastního hodnocení školy snižuje možnosti strategického rozvoje.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Prostřednictvím dalšího vzdělávání zvyšovat povědomí pedagogických pracovníků o efektivních metodách práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami,
- zaměřit se na posilování kolegiálních vztahů prostřednictvím spolupráce všech pedagogů, vzájemných hospitací a účelných diskuzí souvisejících se zkvalitňováním vzdělávacích činností školy,
- prohlubovat hodnotící procesy, tak aby byly systematicky získávány objektivní informace ze všech oblastí vztahujících se k činnosti školy,
- vybavit podle finančních možností učebnu výtvarného oboru pracovním nábytkem (zejména židle), který bude odpovídat antropometrickým požadavkům spojených s fyzickou vyspělostí žáků.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina školy ze dne 12. 2. 2010
2. Rozhodnutí o zápisu změny v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 3. 12. 2009, čj. 25 098/2009-21
3. Potvrzení ve funkci ředitele základní umělecké školy s účinností od 1. 8. 2012
4. Školní vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání „Činnost školy je služba veřejnosti, žák je náš zákazník!“ s platností od 1. 9. 2017
5. Třídní knihy pro individuální a skupinovou výuku – školní rok 2019/2020 (výběr)

6. Třídní knihy pro kolektivní výuku – školní rok 2019/2020 (výběr)
7. Rozvrhy hodin všech pedagogů – školní rok 2019/2020
8. Školní řád s účinností s účinností od 24. 2. 2020
9. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků 2019/2020
10. Plán práce, pedagogicko-organizační směrnice – školní rok 2019/2020
11. Výroční zpráva za školní rok 2018/2019
12. Záznamy z jednání pedagogické rady – školní roky 2018/2019 a 2019/2020
13. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků školy
14. Vybraná dokumentace týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví žáků platná k datu inspekce
15. Inspekční zpráva, čj. ČŠIE-523/15-E, ze dne 10. 6. 2015

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ladislava Jindrová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Ladislava Jindrová v. r.

Bc. Eva Nováková, kontrolní pracovnice

Bc. Eva Nováková v. r.

PhDr. Richard Šafařík, odborník na umělecké vzdělávání

PhDr. Richard Šafařík v. r.

V Pardubicích 25. 3. 2020

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Pavel Vaňkát, ředitel školy

Mgr. Pavel Vaňkát v. r.

V Moravské Třebové 15. 4. 2020